

Tisková zpráva Státního úřadu inspekce práce ze dne 12. září 2014

Tvorba protikorupční strategie a výsledky činnosti Státního úřadu inspekce práce za měsíc srpen 2014

Vytvoření protikorupční strategie, implementace protikorupčních opatření do chodu úřadu a nastavení vnitřního systému vedoucího k eliminaci korupčního potenciálu představuje hlavní cíle projektu „Tvorba protikorupční strategie a vzdělávání zaměstnanců v oblasti protikorupčních opatření v rámci SÚIP“, registrační číslo CZ.1.04/4.1.00/B6.00011, který Státní úřad inspekce práce (SÚIP) realizuje prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Projekt vychází ze Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014. V rámci plnění jednotlivých aktivit projektu projdou zaměstnanci SÚIP vzdělávacími kurzy zaměřenými na oblast boje proti korupci. Dále bude vytvořeno instruktážní video s nejčastějšími korupčními situacemi a možnostmi jejich řešení.

Tvorbou protikorupční strategie se SÚIP zapojuje do dlouhodobého procesu boje s korupcí, který vyžaduje spolupráci všech složek veřejné správy, a to nejen v oblasti postihů, ale především ve sféře prevence a zprůhlednění procesů úřadu.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

STÁTNÍ ÚŘAD
INSPEKCE PRÁCE

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Těžiště činnosti SÚIP spočívá ve výkonu kontrolní činnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, oblasti ochrany pracovních vztahů a podmínek a v oblasti zákona o zaměstnanosti (kam spadá také kontrola nelegálního zaměstnávání). V průběhu uplynulého měsíce bylo do databáze SÚIP připsáno **2 563 kontrol u zaměstnavatelů**. Za zjištěná porušení předpisů navrhly oblastní inspektoráty práce **pokuty v celkové výši 25.211.000,- Kč**. K úseku bezpečnosti práce se váží pokuty o objemu 2.842.000,- Kč. Úsek kontroly pracovních vztahů a podmínek pak vykazuje pokuty ve výši 5.176.000,- Kč. Největší objem pokut – 17.193.000,- Kč – pak spadá na úsek kontrol na základě zákona o zaměstnanosti, což je také v důsledku značně vysokých sazeb za jednotlivé správní delikty stanovené zákonem v oblasti nelegálního zaměstnávání.

Jeden ze způsobů, jak získat dlouhodobý pobyt na území ČR, je obdržet povolení k pobytu za účelem podnikání. Zvláštní systém nelegálního zaměstnávání s tím spojený odhalili inspektoři zaměřující se na výkon kontroly v této oblasti.

Zejména větší podnikatelské subjekty uzavírají smlouvy o dílo s právníckými osobami, které ovšem existují pouze formálně (tj. jako zápis v obchodním rejstříku), ale vlastní podnikatelskou činnost nevyvíjí a reálně jsou obtížně dohledatelné. Tyto formálně existující právnické osoby dále formálně uzavírají smlouvy o dílo s cizími státními příslušníky pocházejícími ze zemí mimo EU, kteří pak jako OSVČ pracují pro firmy, které si onu formálně existující právnickou osobu najaly, v provozovnách těchto firem a na jejich výrobním zařízení.

Tito cizinci tedy reálně na území ČR nevyvíjí podnikatelskou činnost, ale ve skutečnosti vykonávají závislou práci pod zástěrkou OSVČ pro firmy prostřednictvím formálně existujících právnických osob. Výsledným efektem je samozřejmě deformování trhu práce a politiky zaměstnanosti stejně jako vyhýbání se povinným odvodům do státního rozpočtu.

V případě, že takový cizinec pak utrpí pracovní úraz, nechce se k odpovědnosti znát firma, na jejímž pracovišti a výrobním zařízení dotyčný pracoval, jelikož pracovník má smlouvu uzavřenou s formálně existující právnickou osobou. Ale k odpovědnosti se nechce znát ani ona právnická osoba s tím, že cizinci přiděloval práci někdo jiný. Příklad smrtelného pracovního úrazu cizího státního příslušníka v tomto kontextu, v jehož rámci došlo k odhalení výše popsaného systému zaměstnávání, řešil oblastní inspektorát práce se sídlem v Plzni.

Kontrolní činnost orgánů inspekce práce si klade za cíl také předcházet vzniku pracovních úrazů. Během měsíce srpna SÚIP zaevidoval **2 996 pracovních úrazů**, z toho 64 pracovních úrazů cizinců. V 5 případech zaměstnanec nehodovou událost nepřežil, šlo přitom jen o občany ČR. Závažný pracovní úraz, v jehož důsledku byl zaměstnanec hospitalizován déle než 5 dní, utrpělo 95 pracovníků, z toho 5 cizích státních příslušníků.

Počet pracovních úrazů v jednotlivých krajích ČR v uplynulém měsíci podává tabulka vpravo:

Prevenční v bezpečnosti práce a bezpečnosti technických zařízení z hlediska jejich budoucího provozu zajišťují orgány inspekce práce také svou činností spojenou s posuzováním projektových dokumentací staveb a účastí na kolaudačních řízeních. V průběhu srpna 2014 oblastní inspektoráty práce posoudily celkem **161 projektových dokumentací staveb**.

Kontrolní činnost SÚIP se také dlouhodobě soustředí na prověřování dodržování pracovních předpisů zaměstnavateli, u nichž byly orgány inspekce práce na potenciální porušování předpisů upozorněny podnětem. V uplynulém měsíci SÚIP zapsal do evidence **747 podnětů ke kontrole**. K oblasti kontroly na základě zákona o zaměstnanosti se vztahovalo 173 podaných podnětů a 90 podnětů směřovalo na domnělá porušování předpisů upravujících oblast bezpečnosti práce. Nejvíce podnětů podaných občany již tradičně spadá do oblasti pracovních vztahů a podmínek, což potvrzuje také 484 v srpnu zaevidovaných podnětů v této oblasti.

Orgány inspekce práce sice nemohou přímo zajistit plnění sporného nároku od druhého účastníka pracovního vztahu nebo toto plnění dokonce samy vyplatit (např. příplatek za přesčasovou práci či zadržovanou mzdu apod.). Jejich role spočívá v pozitivním působení na trvalé dodržování pracovních předpisů zaměstnavateli. Kontrolou však může být dosaženo odstranění zjištěného nedostatku a nápravy negativní situace mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem (např. vyplacení příplatku či mzdy), čímž se mnohdy předejde soudnímu sporu.

Není-li si občan zaměstnaný v ČR jist, zda není zaměstnavatelem na svých právech krácen, může se na orgány inspekce práce obrátit v rámci bezplatného **základního poradenství v intencích zákona o inspekci práce**. V průběhu uplynulého měsíce se na orgány inspekce práce v rámci poradenství obrátilo celkem **5 139 zájemců**.

Pozn.: Údaje uvedené v této tiskové zprávě jsou platné k 8. 9. 2014.

Mgr. Ivona Foltisová
kancelář generálního inspektora

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE
Kolářská 451/13
746 01 Opava
tel.: 950 179 101, fax: 553 626 672
e-mail: opava@suip.cz
www.suip.cz

Moravskoslezský kraj: 342
Středočeský kraj: 296
Ústecký kraj: 277
Jihomoravský kraj: 273
Plzeňský kraj: 258
Olomoucký kraj: 231
Královéhradecký kraj: 213
Jihočeský kraj: 205
Hlavní město Praha: 181
Pardubický kraj: 161
Vysočina: 155
Liberecký kraj: 142
Zlínský kraj: 129
Karlovarský kraj: 93
Zahraničí: 40